

عنوان مقاله:

نظارت بر پویایی شهرنشینی در ایران معاصر با استفاده از تصاویر چند زمانه DMS/OLS

محل انتشار:

فصلنامه اطلاعات جغرافیایی (سپهر)، دوره 24، شماره 96 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

سیداحمد حسینی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه سیستان و بلوچستان

عیسی ابراهیم زاده - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه سیستان و بلوچستان

مجتبی رفیعیان - دانشیار دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس

مهدی مدیری - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه صنعتی مالک اشتر

خلاصه مقاله:

نظارت بر چگونگی گسترش مناطق شهری در مقیاس کلان امری بسیار مهم به منظور برنامه ریزی توسعه شهری و پیشگیری از مشکلات فاجعه بار در مناطق کلان شهری می باشد. با این حال، در اغلب موارد کمبود اطلاعات اولیه در این زمینه به ویژه در کشورهای در حال توسعه یکی از موانع اصلی برای رسیدن به این امر است. بنابراین به منظور بررسی تعادل در نظام شهری ایران از شاخص نخست شهری و رتبه اندازه شهرهای ایران از سال 1335 تا 1390 با استفاده از داده های جمعیتی نقاط شهری در دوره های مختلف سرشماری بهره برده شد. همچنین به منظور نظارت بر پویایی شهرنشینی در ایران معاصر از دید فضایی-زمانی از تصاویر چند زمانه DMS/OLS مربوط به سال های 1371 تا 1391 بهره برده شد. نتایج تحقیق نشان داد که پدیده نخست شهری، با توجه به تمام شاخص ها در نظام شهری ایران، در تمام این دور ها وجود داشته است؛ و به طور کلی نتایج حاصل از توزیع لگاریتمی مرتبه-اندازه شهرهای ایران در فاصله زمانی 1335 تا 1390 نشان می دهد که در 55 سال اخیر با گذر زمان توزیع شهرها به سمت عدم تعادل میل کرده و در سال 1385 نامتعادلترین توزیع را با شیب خط مطلق 1 / 142 نشان م ی دهد. در نهایت تجزیه و تحلیل تصاویر DMS/OLS در ارتباط با مناطق شهری و تولید ناخالص ملی از مدل رگرسیون خطی بهره برده شد، که نتایج نشان داد که رابطه خطی بین نور در شب و جمعیت کشور، جمعیت شهری کشور و تولید ناخالص ملی وجود دارد. میزان R2 برای جمعیت شهری برابر با 0 / 854 می باشد؛ که نشان می دهد از این تصاویر می توان به عنوان عاملی برای شناسایی پویایی در نظام شهری ایران بهره برد.

کلمات کلیدی:

پویایی شهر نشینی، رتبه اندازه، نخست شهری، ایران معاصر، DMS/OLS

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/514681>

